

Natur- og Landbrugskommissionens
halvdagskonference den 9. oktober kl. 13-16.

Fra jord til bord

Lidt om Jersore Galloway :

- Græsser naturarealer 9 steder på Fyn
- Ca. 140 galloway kvæg – tilladelse til 200
- Startede op i 2006 – landbrugskyndige
- Helårsgræsning (fuglevenlig, god naturpleje og prima kød)
- Opbygning af besætning
  - stor investering
  - ingen overskud endnu
- Græsningsaftaler på de 8 arealer
- Fuldtidsjob for 1½ til 2 personer

Krav til dyr på naturarealer:

- Ikke for tunge (fugtige enge/mose områder)
- Reserverede og rolige – mange fritidsbrugere på arealerne
- Hårdføre skal være godkend
til at være ude hele året
- Skal kunne udnytte dårlig vegetation
- Lette kælvinger
- Gode mødre

Ølund
v. Firtalsstranden

Udfordringer ved naturpleje:

- Miljøtilladelse
  - dyr investering
- Øremærkning
  - tabte øremærker især i forårs månederne
  - nyfødte kalve
- Indhegning/frostfrit vand
- Afpudsning af markerne/ slå under elektrisk hegn
- Helårsgræsning - den bedste måde at pleje naturen på
- Ingen tilskudsfoeder. Kan vi så producere sundt, velsmagende kød af høj kvalitet?
- Avlsarbejde – er det muligt?
- Naturarealer til afgræsning
  - hvordan finder vi det?
  -
  -
  -

Gabet v.
Enebærrodde

Er der en løsning på udfordringerne?

- Miljøtilladelse
  - anmeldeordning
- Øremærkning
  - tabte øremærker – store flytbare folde
  - dispensation – naturkalve – arealets størrelse bør være underordnet
- Hegning af arealet indgår i græsningsaftalen
- Frostfrit vand – der afprøves forskellige muligheder
- Afpudsning af markerne, slå græs under hegnet
- Helårsgræsning
  - stort problem at arealerne skal være afgræsset og med lavt plantedække 31.aug/ 15. sept.
- Arealer til afgræsning ingen problem
- Naturoplevelser med kreaturer til stor glæde også for andre brugere af naturen

Resultater og fremtidsperspektiver:

- Naturarealerne ændrer udseende
  - I områder med orkideer stiger antallet af orkideer rigtig meget. Siv, rørskær, krat/ buske og bjørneklo forsvinder fra områderne – lysåbne områder opstår
- Dårlig økonomi – ingen tilskud direkte på dyrene
- Helårsgræsning – vegetationshøjden er et stort problem
- Naturareal/ antal kreaturer
  - Hvordan passer det sammen på landsplan?
  - Hvad skal til for at flere i gang?
  - Hvordan passer det sammen for os?
- Afsætning af kød
  - Hvad gør andre?
  - Smagen af Fyn/Nordfyns Fødevarerklunge
  - Privat salg
  - Supergastro (gastronomisk supermarked) fortæller den gode historien om kødets oprindelse
  - Mobile slagtehuse
- Koncept for naturkvæg
  - Skal gøre forbrugeren opmærksom på at der er en valgmulighed, når man køber kød
  - Skal skabe bedre vilkår for naturplejeren

Koncept for Naturkvæg

- Robuste kvægracer
- Godkendt ordning med naturpleje
- Ekstensiv drift (under 0,5 dyr/ha/år såfremt arealet afgræsses hele året)
- Fugtige arealer – sommerperiode 1- 2 dyr/ha
- Justering af kravet til vegetationshøjde i sept.
- Tilskudsfordring om vinteren kun i meget begrænset omfang og kun hvis der er dyrevelfærdsmæssige grunde herfor
- Særlige tilskudsordninger tilknyttes
- Kalvene går hos moderen indtil ca. 6 mdr., må ikke tilskudsfodres
- Øremærkning af kalve senest, når de er 6 mdr.
- Dyrene skydes på markerne af autoriserede slagtere, når de skal slagtes
- Kødet fra dyr som opfylder ovennævnte skal kunne godkendes og mærkes som "Naturkvæg"
- Anmelderordningen skal kunne bruges

